Gemeente Assen

Asser Aanpak
Armoede en Schulden

Inhoud

Voorwoord 3

1 Inleiding 4

2 Bouwstenen voor beleid 6

3 Werkwijze 10

4 Drie thema's 12

Thema 1 Genoeg geld om van te leven en mee te doen 12

Thema 2 Grip op geld 15

Thema 3 Betere toekomst 17

5 De nieuwe aanpak 20

6 Financiën 22

7 De lat nog hoger 23

Bijlage 1 Voorbeeldberekening Maatschappelijk Meedoenbudget 24

Voorwoord

In de aanloop naar het schrijven van deze Asser aanpak armoede en schulden hebben we ons op meerdere manieren laten inspireren. Om te beginnen hebben we geëvalueerd wat er al is en hoe we mensen die het nodig hebben, weten te bereiken. We hebben met heel veel betrokkenen in het werkveld van armoedebestrijding en schuldhulpverlening gesproken en ervaringen gedeeld. Natuurlijk hebben we ook de gemeenteraad om input gevraagd. We hebben de Participatieraad en de Raad voor Cliëntenparticipatie Assen aan de voorkant om advies gevraagd. En we hebben ervaringsdeskundigen gehoord en actief betrokken bij het schrijven van dit stuk.

Maar het meest indrukwekkend was misschien nog wel het optreden van Tim 'S Jongers, schrijver van onder andere 'Armoede uitgelegd aan mensen met geld' in De Nieuwe Kolk. Hij confronteert de lezer van zijn boek en bezoeker van zijn gelijknamige theatercollege met de vele vooroordelen die er zijn over armoede.

Zijn belangrijkste boodschap is dat armoede veel meer is dan een tekort aan geld. Het is een tekort aan rust, aan ruimte om keuzes te maken, aan perspectief. Financiële stress grijpt diep in op het dagelijks leven van mensen. Wie voor langere tijd leeft in armoede, leeft vaak in overlevingsstand.

Voor kinderen die hun eerste 1000 dagen beginnen in armoede, is de impact levenslang voelbaar. Armoede nestelt zich in hun vezels, kleurt hun toekomst en zet hun sociale ladder op drijfzand.

Wie niet genoeg heeft, kan ook met alle goedbedoelde hulp niet altijd doen wat nodig is om eruit te komen. Dat is de harde realiteit. Daarmee is een nog hardere realiteit dat armoede niet iets is dat we zomaar even kunnen oplossen door er flink wat geld in te pompen en dan te verwachten dat het allemaal wel goed komt. We moeten mensen helpen, maar daarbij wel realiseren dat onze verwachtingen niet altijd overeenkomen met hun verwachtingen.

We zien dat het met veel mensen in Assen heel goed gaat. Dat is mooi, maar het vergroot ook de kloof tussen mensen met en zonder geld. Begrip en verbinding zijn niet vanzelfsprekend. Daarom is het belangrijk dat we elkaar blijven zien en dat we naar elkaar omzien. Dat we solidair zijn en ons oordeel temperen. We mogen niet accepteren dat mensen niet kunnen meedoen, zeker niet als het om kinderen gaat. Ieder kind verdient een stevige basis, een kans op een leven waarin dromen kunnen uitkomen.

In deze brede aanpak van armoede en schulden zetten we in op maatwerk en perspectief. We doen wat nodig is, sluiten aan bij wat mensen zelf nodig hebben, en bouwen samen aan een fundament waarop wél stappen gezet kunnen worden. Want alleen samen kunnen we zorgen dat niemand achterblijft.

Cor Staal
Wethouder

1 Inleiding

Nieuw beleid voor schulden en armoede voor de komende vier jaar. Daarvoor kijken we achterom en vooruit. Wat had succes in de afgelopen vier jaar en willen we daarom behouden? En ook, wat zien we aan nieuwe ontwikkelingen en vragen waarvoor we oplossingen moeten bedenken? In deze beleidsnota brengen we dat bij elkaar tot een aanpak. Deze omvat bestaande en nieuwe maatregelen die bijdragen aan het verminderen van armoede en schulden.

De huidige collegeperiode loopt ten einde. Dat maakt dat we geen grote aanpassingen zullen voorstellen. Tegelijkertijd laten we wel zien met welke maatregelen we de lat hoger kunnen leggen als we kiezen voor een hoger ambitieniveau.

Schulden en armoede vormen een hardnekkig probleem. Het is een probleem dat veel inwoners van Assen treft. Ze hebben te weinig geld om rond te komen. Maar de gevolgen gaan verder. Want bij inwoners die met schulden en armoede te maken hebben spelen vaak meerdere problemen. Bijvoorbeeld op het gebied van gezondheid, opleiding, sociale contacten en het gevoel een zinvol leven te hebben. Er is gelukkig steeds meer bekend over wat schulden en armoede met mensen doen. En wat het gevolg is van stress op het maken van keuzes.
Kinderen die opgroeien met armoede en schulden beginnen hun leven met een stevige achterstand. Het is moeilijk om deze achterstand weer in te halen. En velen lukt dit dan ook niet. Sterker nog, als volwassenen geven ze ongewild hun armoede weer door aan hun kinderen. Des te meer reden om ervoor te zorgen dat meer kinderen en jongeren in Assen gelijke kansen krijgen.

Er zijn inwoners met schulden die een goed inkomen hebben. Maar in de meeste gevallen gaan armoede en schulden samen. Daarom besloot de gemeente Assen vier jaar geleden te starten met de brede aanpak armoede en schulden. Deze aanpak neemt de samenhang tussen armoede en schulden als vertrekpunt. Hierdoor is het mogelijk om betere resultaten te boeken.

In 2024 is onderzoek gedaan naar de effecten van ons beleid op het gebied van armoede en schulden. De evaluatie van de brede aanpak levert inzichten op over beleid, middelen en maatregelen die goed werken en waar we de komende vier jaar mee willen doorgaan. Ook zijn er middelen en maatregelen die we kunnen verbeteren. Ook de regelingen voor minima hebben we onderzocht. Wat werkt goed en wat werkt minder? Al deze inzichten zijn bouwstenen voor ons nieuwe beleid.

Voor het nieuwe beleid gebruiken we meer bouwstenen. Zo heeft in de Koersbijeenkomst de gemeenteraad richtingen meegegeven die de raad belangrijk vindt voor de komende vier jaar. Daar halen we een aantal rode draden uit die we hebben verwerkt in ons nieuwe beleid. De rekenkamercommissie deed in 2024 onderzoek naar

de inzet van de gemeente tegen armoede en sociale ongelijkheid in Assen. De resultaten en aanbevelingen vormen ook bouwstenen voor het nieuwe beleid. Het gaat dan met name om de middelen die we inzetten en de manier waarop we onze aanpak organiseren. Jongeren, inwoners en maatschappelijke organisaties hebben in gesprekken ervaringen en ideeën met ons gedeeld. Dit heeft waardevolle inzichten uit de praktijk opgeleverd. Een aantal van hun uitspraken is verwerkt in de tekst van de nota.

Bij het uitwerken van de aanpak hebben we goed rekening gehouden met beleid dat al eerder op papier is gezet. Het gaat dan vooral om de kadernota Werk, Inkomen en Ontwikkeling en het programma Sociale Stad. Tot slot maken we gebruik van onderzoek naar landelijke trends en cijfers op het gebied van armoede en schulden. In het eerste hoofdstuk van deze aanpak beschrijven we kort de verschillende bouwstenen.

De diverse bouwstenen geven ook waardevolle informatie over hoe we onze aanpak armoede en schulden gaan uitvoeren. Dit beschrijven we in het hoofdstuk werkwijze. Het gaat om manieren waarop we onze inwoners helpen, zoals het werken met rolmodellen en ervaringsdeskundigen en onze actieve benadering van inwoners.

We vervolgen met de drie thema's die tezamen de nieuwe brede aanpak armoede en schulden vormen. Het gaat om: Genoeg geld om van te leven en mee te doen, Grip op geld en Betere toekomst. Per thema geven we aan wat we eronder verstaan, wat we willen bereiken en welke maatregelen we daarvoor inzetten. En waarom we denken dat deze goed gaan werken. Het gaat om een combinatie van bestaande en nieuwe maatregelen. Bij de nieuwe maatregelen geven we met sterren aan welke volgens ons het beste werken voor inwoners.

In het laatste hoofdstuk gaan we in op het geld dat we nodig hebben voor onze aanpak. Hiervoor maken we € 530.000 extra vrij. Ook schetsen we hier een aantal maatregelen die we nu (nog) niet kunnen inzetten in onze aanpak.

'Ik heb jarenlang geen hulp durven vragen. Bij mensen om mij heen ging het wel goed, dus ik voelde mij steeds meer een loser dat het bij mij niet goed ging. Over geldgebrek praten deed ik niet want ik vond dat niemand dit stukje van mij hoefde te weten.'

2 Bouwstenen voor beleid

Programma Sociale Stad

Het Programma Sociale Stad wil dat de zorg voor inwoners beschikbaar en betaalbaar blijft. We investeren daarom in de gezondheid van onze inwoners. Het CBS laat zien dat mensen met een laag inkomen gemiddeld 8 jaar korter leven dan mensen met een hoger inkomen. Zij ervaren ook meer gezondheidsklachten. Een gebrek aan bestaanszekerheid is een belangrijke oorzaak hiervoor. We werken binnen het Programma Sociale Stad aan de bestaanszekerheid van onze inwoners zodat iedereen mee kan doen en zich kan ontwikkelen. Het gaat erom dat niemand problemen met geld heeft, iedereen zekerheid heeft over wonen en inkomen. En toegang tot betaalbare zorg. Dit doen we onder andere met deze nieuwe armoede-en schuldenaanpak.

Kadernota Inkomen, Ontwikkeling en Werk 2025 – 2028

Deze kadernota beschrijft hoe de gemeente via Werkplein Drentsche Aa (WPDA) inwoners ondersteunt die niet genoeg geld hebben om rond te komen. De inzet is erop gericht dat de inwoners zich ontwikkelen en als het lukt na verloop van tijd een betaalde baan vinden. Een betaalde baan geeft namelijk nog altijd de beste kans om uit armoede te komen. Ook draagt een betaalde baan bij aan de mentale gezondheid van inwoners.

De kadernota gaat uit van de vier pijlers rond het begrip bestaanszekerheid. Naast de eerste levensbehoeften gaat dat om aspecten als sociale contacten, gezondheid en een zinvol bestaan. De eerste pijler gaat over voldoende en een stabiel inkomen en de mogelijkheid een buffer op te bouwen. De tweede werkt aan de ontwikkeling van vaardigheden bij de inwoner. Persoonlijk en beroepsmatig. Via de derde pijler wil de gemeente de inwoner zinvolle dagbesteding bieden. Betaald of vrijwillig. De vierde pijler ten slotte gaat over toegang tot zorg en een dak boven je hoofd. De brede opvatting van bestaanszekerheid sluit aan bij de ideeën van de gemeente. Het gaat niet alleen om geld. Je helpt inwoners vooral met een duurzaam perspectief op een betere toekomst.

Evaluatie brede aanpak

Bij de evaluatie is gekeken naar middelen die de gemeente de afgelopen vier jaar heeft ingezet voor de bestrijding van armoede en schulden. De maatwerkregeling is de opvolger van de witgoedregeling. Met deze regeling kunnen inwoners met een inkomen tot 140% van het bijstandsniveau diverse gebruiksgoederen krijgen als zij daar geen geld voor hebben en daar niet voor konden sparen. Dat varieert van huishoudelijke apparatuur tot fietsen. Het gebruik van de regeling is de afgelopen jaren behoorlijk gestegen. Daarmee voorziet ze duidelijk in een behoefte. Wel zijn er mogelijkheden de regels verder te verduidelijken.

Via het Kindpakket kunnen kinderen en jongeren ondersteuning krijgen om mee te doen op school of met sport of cultuur. Met een bereik van 95% is dit Kindpakket een succes. Voor inwoners is het een belangrijk voordeel dat er één toegang is voor alle regelingen voor kinderen en jongeren.

Vroegsignalering blijkt veel signalen op te leveren. Belangrijk want het aanpakken van schulden in een vroeg stadium is het meest effectief. Maar tot nu toe krijgen de signalen nog onvoldoende opvolging. Uit de evaluatie komen meerdere mogelijkheden naar voren om het bereik te vergroten.

Uit een proef met het opkopen van schulden van jongeren blijkt dat het belangrijk is om de drempel voor hulp te verlagen. Veel jongeren durven de stap naar de schuldhulp niet te zetten uit angst dat zij niet meer genoeg geld hebben om ook prettig te kunnen leven. Het opkopen van schulden kan een goede oplossing zijn als jongeren niet kunnen aflossen omdat zij niet genoeg inkomen hebben. Dit blijven we dan ook doen.

Met bewindvoerders is een convenant afgesproken voor samenwerking. Dit is bedoeld voor het uitwisselen van kennis en ervaring uit en het bespreken van actuele ontwikkelingen. Het advies is dit verder uit te bouwen. Het komt regelmatig voor dat mensen die uit de schulden zijn een terugval hebben. Nazorg kan dat voor een deel tegengaan. In de afgelopen periode zijn hier goede ervaringen mee opgedaan.

Koersbijeenkomst gemeenteraad

Op 16 januari 2025 heeft de gemeenteraad gesproken over ambities en uitgangspunten voor het nieuwe beleid. Tijdens deze Koersbijeenkomst gaf de raad een aantal richtingen mee. De ondersteuning moet inwoners meer centraal stellen. Dat kan door meer maatwerk, medemenselijkheid en dienstbaarheid. De ondersteuning bestaat uit het voorkomen van problemen met geld en het bestrijden ervan. Signalen van armoede en schulden moeten zo snel mogelijk opgepakt worden zodat problemen beheersbaar blijven. Het bestrijden van problemen moet ertoe leiden dat inwoners blijvend uit de armoede komen. Dit voorkomt dat ouders hun financiële problemen aan hun kinderen doorgeven. De raad wil de overdracht van armoede van ouder op kind tegengaan.

In gesprek met inwoners en organisaties

Inwoners en maatschappelijke organisaties hebben meegedacht over het nieuwe beleid. In interviews vertelden 25 inwoners over hun ervaringen met de ondersteuning. Ook studenten van het MBO deelden hun ideeën. Uit alle gesprekken kwam een aantal rode draden naar voren.

Veel inwoners ervaren drempels om hulp te vragen voor hun problemen met geld. Bijvoorbeeld door schaamte, angst of onduidelijkheid waar ze terecht kunnen. Het zorgen voor een eenvoudige toegang tot hulp en ondersteuning en de inzet van ervaringsdeskundigen kunnen drempels wegnemen. Ook uit deze gesprekken komt naar voren dat meer maatwerk nodig is. Jongeren hebben extra aandacht nodig. Het aantal jongvolwassenen van 18 – 24 jaar met schulden steeg in een jaar tijd van 4% naar 9% blijkt uit landelijke cijfers van Deloitte 1. Jongeren hebben vaak wisselende inkomsten en zijn onvoldoende op de hoogte van toeslagen en regelingen. Een deel van de oplossing zit in het al op jonge leeftijd aanleren van financiële vaardigheden. Hoe ga je goed om met je geld? Ook voor sommige volwassenen is dit nodig. Verder is aandacht nodig voor de positie van kinderen in armoede. Zij hebben extra kansen nodig om zich te ontwikkelen. Goede voorzieningen voor alle kinderen zoals speeltuinen, een schoolontbijt en een naschools activiteitenaanbod zijn daarbij nodig.

Onderzoek naar minimaregelingen

Uit het onderzoek van het Trendbureau2 komt in de eerste plaats naar voren dat door maatregelen van het Rijk in 2024

1 Financiele gezondheid Nederlandse huishoudens.
2 Effectiviteit minimaregelingen in de gemeente Assen.

huishoudens meer te besteden hebben. Dat geldt vooral voor gezinnen met kinderen. Alleenstaanden rond het sociaal minimum hebben het een stuk moeilijker. De gemeente moet hier aandacht voor hebben. Het Trendbureau adviseert goed te blijven kijken naar het bereik van de minimaregelingen. Op dit moment vergoedt de gemeente met deze regelingen kosten die inwoners maken om mee te doen. Een andere mogelijkheid volgens het Trendbureau is regelingen maken die ervoor zorgen dat inwoners met een laag inkomen meer kunnen besteden. Daarmee kunnen zij meer zelf kiezen wat zij nodig hebben om mee te doen.

Rekenkameronderzoek Armoede en Sociale Ongelijkheid

De Rekenkamer onderzocht het armoedebeleid. Hoe zit het met de resultaten ervan en de werkwijze? Niet alleen van de gemeente, maar ook van de samenwerkingspartners. De rekenkamer denkt dat het goed is de doelen duidelijk op te schrijven. Met een helder onderscheid tussen hoofd- en bijzaken. Dan weten alle organisaties vervolgens beter wat zij moeten doen. Dat maakt het ook mogelijk om de resultaten van het armoedebeleid beter in beeld te brengen. Volgens de rekenkamer kijkt de gemeente te veel naar wat er gedaan wordt en te weinig naar wat het oplevert. En juist dat laatste is belangrijk om meer te kunnen sturen en zo nodig bijstellen. Hierdoor kan bovendien de gemeenteraad beter controleren of de resultaten behaald worden. Verder doet de rekenkamer de aanbeveling aan de gemeente om te sturen op een goede samenwerking met ketenpartners en maatschappelijke organisaties.

Trends en ontwikkelingen

Om een goed beeld te krijgen van de problemen in Assen maken we gebruik van gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS). Het is daarbij goed om te weten dat het CBS de armoedecijfers per 2023 anders berekent. Het gaat

nu vooral om het bedrag dat een huishouden overhoudt na aftrek van de vaste lasten zoals de woonlasten, zorgkosten, verzekeringen. Ook houdt het CBS nu rekening met iemands vermogen. Een inwoner is arm als:

- er na aftrek van de woonlasten en zorgverzekeringskosten te weinig geld overblijft voor de andere basisbehoeften, zoals kleding, boodschappen, sociale activiteiten, verzekeringen, vervoer en telefonie/ internet;

- er te weinig direct beschikbaar vermogen is. Een eigen huis telt niet mee. De grens hangt af van de grootte van het huishouden. Het vermogen moet hoog genoeg zijn om één jaar uit armoede te blijven.

Volgens de nieuwe berekening had in 2023 3% van de inwoners te weinig geld om rond te komen. Het gaat om 2082 inwoners. Dit komt overeen met het landelijk gemiddelde.

Wel ziet het CBS dat de mensen die nu in armoede leven grotere problemen hebben. Verder is in Nederland een groep van 1,2 miljoen mensen kwetsbaar voor geldproblemen. Omgerekend naar Assen zou het gaan om zo'n 4.700 inwoners. Wat betreft schulden is bij 8% van de huishoudens in Assen sprake van problematische schulden. Het CBS spreekt van problematische schulden als iemand deze niet meer kan oplossen zonder hulp. Het gaat vaak om schulden bij vaste lasten (huur, zorgverzekering, energie). Er zijn vaak meerdere schuldeisers en de schulden hebben ingrijpende gevolgen voor de inwoner. Denk aan dreigende huisuitzetting, afsluiting van energie of beslaglegging op inkomen.

Tussen wijken zijn daarin grote verschillen. Verder is opvallend dat het aantal jongeren met schulden toeneemt. Met alle gevolgen van dien, waaronder voortijdige schooluitval.

3 Werkwijze

Uit de diverse bouwstenen voor beleid komt een aantal inzichten en ook gedeelde ambities naar voren die gelden voor meerdere thema's. Deze geven richting aan het uitwerken van de verschillende maatregelen en instrumenten die ingezet worden.

Preventie

We willen voorkomen dat inwoners geldzorgen hebben. Het is belangrijk dat inwoners genoeg financiële vaardigheden hebben. En dat we er snel bij zijn als er beginnende betalingsachterstanden zijn.

> *'Ik heb nooit geleerd goed met geld om te gaan. Eenmaal aan het werk had ik ineens veel geld en gaf het met veel gemak uit. Tot ik opeens dik in de schulden zat. Dan denk je toch wel, was ik maar beter voorbereid geweest'*

Focus op een betere toekomst voor kinderen

Kinderen en jongeren die opgroeien in armoede lopen een achterstand op die ze in hun latere leven niet of nauwelijks nog kunnen goedmaken. De praktijk laat dan ook zien dat ouders armoede vaak aan hun kinderen doorgeven. Dit kan generaties lang doorgaan. Meer aandacht voor kinderen en gezinnen in armoede is een van de manieren waarom we deze cirkel willen doorbreken.

Laagdrempelige toegang voor financiële hulp

We willen dat inwoners tijdig hulp vragen bij financiële problemen zodat deze niet verergeren. We realiseren ons dat veel inwoners de stap naar hulp lastig vinden. Door schaamte, stress en wantrouwen in de overheid en soms ook omdat mogelijkheden voor hulp en ondersteuning onbekend zijn.

In onze benadering van inwoners en onze dienstverlening spelen we hierop in. Groepen die we nu nog onvoldoende bereiken zoals jongeren of werkenden met een laag inkomen zoeken we actief op. Hierbij zetten we ook ervaringsdeskundigen in en werken we samen met vrijwilligers. Zij zijn soms beter in staat het eerste contact

te leggen en uitleg te geven over de mogelijkheden. Hulp organiseren we zo veel mogelijk in de vertrouwde omgeving van inwoners in de wijk.

Maatwerk

In het ondersteunen van inwoners met geldzorgen is het belangrijk je te verplaatsen in de persoon om wie het gaat en belemmeringen die zij ervaren serieus te nemen. Dat kan op meerdere manieren. Bijvoorbeeld door te erkennen wat een probleem met de inwoner doet, door tijdsdruk weg te nemen of op zoek te gaan naar wat echt belangrijk is voor iemand. Een perspectief op een nieuwe toekomst kan de motivatie bevorderen. Dit toekomstperspectief kan ook te maken hebben met andere domeinen zoals werk of andere maatschappelijke activiteiten. Tot slot is vertrouwen een belangrijke factor om stress bij de inwoner weg te nemen.

Door meer de nadruk te leggen op de behoefte van de inwoner en minder op de regels, komen drempels en beperkingen aan het licht. Het is zaak om onnodige hindernissen weg te nemen of regels zo in te zetten dat ze in het voordeel van de inwoner werken.

'Luister naar de inwoners en ontwikkel betere mensenkennis. Toon vertrouwen in de inwoners en houd rekening met hun persoonlijke situatie.'

Samenwerken met maatschappelijke organisaties

We hebben in Assen verschillende maatschappelijke organisaties die armoede willen tegengaan. Zij kunnen voor inwoners een veilige plek zijn om geldzorgen te delen, zorgen voor gratis spullen en voedsel en bieden hulp bij het rondkomen. Een aantal inwoners gaat veel makkelijker naar een maatschappelijke organisatie toe voor hulp dan dat zij hulp vragen bij de gemeente. Dat komt omdat zij de gemeente minder goed vertrouwen. Wij werken als gemeente nauw samen met maatschappelijke organisaties en voeren regelmatig overleg. Wij verwijzen inwoners naar de maatschappelijke organisaties voor hulp. Dat maakt dat wij soms zwaardere hulp kunnen voorkomen.

We werken ook samen met andere organisaties die hulp bieden aan inwoners. Zo hebben we overleg met de woningbouwverenigingen, huisartsen en de consultatiebureaus. Zij signaleren armoede en zoeken samen met ons naar passende oplossingen.

Resultaten volgen

Het is belangrijk om goed zicht te krijgen en te houden op de resultaten van onze aanpak armoede en schulden. Hiervoor volgen we in ieder geval de statistieken op het gebied van armoede en schulden op stedelijk en wijkniveau. Daarnaast brengen we voor de gebruikte maatregelen of instrumenten de effecten in kaart. Dit is een verrijking van de cijfers op stedelijk en wijkniveau. Deze cijfers verklaren namelijk onvoldoende waar veranderingen vandaan komen. In het eerste jaar gebruiken we cijfers en informatie als o-meting. Hiermee kunnen we in de jaren erna zien in hoeverre armoede en schulden in Assen minder worden. En zo kunnen we tijdig bijsturen als dat nodig is.

4 Drie thema's

De verschillende instrumenten en regelingen die we inzetten hebben we verdeeld over drie thema's: *genoeg geld om van te leven en mee te doen, grip op geld* en *zicht op een betere toekomst.* De thema's staan niet los van elkaar. Ze kunnen elkaar verzwakken: zonder voldoende geld is er geen ruimte om grip op geld te krijgen en zonder grip op geld is elk inkomen instabiel of stressvol. En dit maakt het dan weer moeilijk om te investeren in de toekomst. Andersom kunnen de thema's elkaar juist ook versterken. Wanneer iemand genoeg geld heeft ontstaat er ruimte om grip op geld te krijgen en daarmee ook ruimte om goede keuzes te maken voor een betere toekomst. Het versterken van één van de thema's heeft ook positieve gevolgen voor de andere thema's. wat de aanpak effectiever maakt. Per thema beschrijven we doelen, kerngetallen, bestaande en mogelijk nieuwe maatregelen.

Thema 1
Genoeg geld om van te leven en mee te doen

Het thema sluit aan bij de nieuwe definitie van het CBS die uitgaat van besteedbaar inkomen. Uiteindelijk gaat het erom hoeveel een inwoner overhoudt als hij zijn vaste lasten en zorgkosten heeft betaald. En dan genoeg geld heeft voor boodschappen en volwaardig meedoen. Denk aan lid zijn van een vereniging, bezoek ontvangen of een dagje uit.

Inwoners met weinig geld kunnen vaak niet meedoen aan allerlei activiteiten, onder andere op het gebied van sport en cultuur. In de privésituatie zeggen ze soms activiteiten af vanwege kosten of omdat ze simpelweg geen geld hebben om een cadeautje mee te nemen. Dit heeft negatieve gevolgen voor meerdere aspecten van de gezondheid. Inwoners kunnen hierdoor in een isolement komen en mentale klachten krijgen. Vanuit dit thema bieden we hun ondersteuning om volwaardig mee te doen aan de samenleving.

Er zijn meerdere regelingen voor mensen met een laag inkomen. Uit de evaluatie blijkt dat veel mensen gebruik maken van regelingen als individuele inkomenstoeslag of de collectieve ziektekostenverzekering. Over de maatwerkregeling voor gebruiksgoederen zijn inwoners tevreden. Hetzelfde geldt voor het Volwassenenfonds voor activiteiten op het gebied van sport en cultuur. Wel is hierbij de vraag of de vergoedingen wel een op een gekoppeld moeten zijn aan kosten die inwoners maken. Het Trendbureau en ook raadsleden noemen de mogelijkheid een regeling te maken die het besteedbaar inkomen verruimt.

Kengetallen

In Assen hadden in 2023 2082 inwoners (3%) te weinig om te kunnen leven en volwaardig mee te doen. Het gaat dus om inwoners die na aftrek van de woonlasten en

zorgverzekeringskosten te weinig geld hebben voor de andere basisbehoeften, zoals kleding, boodschappen, sociale activiteiten, verzekeringen, vervoer en telefonie/ internet én te weinig direct beschikbaar vermogen hebben. Een inwoner met een bijstandsuitkering valt niet per definitie onder deze groep omdat deze bijvoorbeeld lage woonlasten kan hebben (bron CBS).

In Assen groeiden in 2023 363 kinderen (3,3%) op in een gezin waar te weinig geld was om rond van te komen (bron CBS).

Ambities

1. We bereiken meer inwoners in een kwetsbare financiële positie met onze financiële regelingen. We streven per financiële regeling naar een verhoging van het bereik met 25% in 2030..

We hebben onder dit thema een aantal maatregelen die bijdragen aan het bereiken van bovenstaande doel.

Bestaande maatregelen waar we mee door willen gaan

Financiële hulp

Inwoners die moeite hebben met rondkomen kunnen terecht bij de buurtteams. Aan de hand van de Voorzieningenwijzer kunnen zij samen bepalen hoe inwoners kunnen besparen op hun uitgaven. Ook komen ze misschien in aanmerking voor toeslagen, kwijtschelding van lasten of subsidieregelingen bijvoorbeeld op het gebied van energiebesparing. Al met al moet er op deze manier meer overblijven aan het eind van de maand. Deze ondersteuning is onderdeel van de opdracht aan Vaart Welzijn. Inwoners die bekend zijn bij het Werkplein Drentsche Aa kunnen daar terecht voor financiële vragen. We streven de komende jaren naar 1 duidelijke toegang voor alle financiële vragen in de wijk. Deze ambitie is onderdeel van het project Buurtkracht Assen.

Financiële regelingen

Er zijn meerdere regelingen voor financiële ondersteuning voor mensen met weinig geld. Voor hen blijven de bijzondere bijstand en de individuele inkomenstoeslag. Dit laatste is een vast bedrag per jaar dat mensen met weinig geld krijgen. Beide regelingen zijn onderdeel van de Participatiewet en worden uitgevoerd door Werkplein Drentsche Aa. We gaan verder door met de collectieve ziektekostenverzekering voor mensen met een laag inkomen. De verzekering voorziet in een behoefte en houdt de kosten hiervan betaalbaar.

Met de maatwerkregeling gebruiksgoederen kunnen inwoners spullen kopen die belangrijk zijn voor het functioneren van het huishouden. Ze kunnen de regeling aanvragen via Vaart Welzijn.

Inwoners met weinig inkomen en vermogen hoeven geen gemeentelijke lasten te betalen. Deze kwijtschelding geldt voor OZB, Rioolheffing en Afvalstoffenheffing. Kwijtschelding voldoet in een behoefte. Veel Assenaren met een laag inkomen maken er gebruik van.

Het Kindpakket is ook een effectief instrument gebleken om kinderen mee te laten doen in het onderwijs en in de vrije tijd op het gebied van sport en cultuur. Het Kindpakket werkt als loket voor meerdere regelingen die speciaal bedoeld zijn voor kinderen tot 18 jaar. Stichting Leergeld neemt de uitvoering voor haar rekening. Ook in de komende periode willen we het Kindpakket blijven inzetten.

In de tabel op de volgende pagina staat het bereik van de minimaregelingen. Het bereik verschilt sterk per regeling omdat de voorwaarden en doelgroep voor elke regeling ook anders zijn. Jaarlijks vragen we deze informatie op bij de uitvoerders van deze regelingen. We houden zo in beeld of de regeling wel goed wordt gebruikt.

Regeling	In bereik 2023*	Uitvoerder
Volwassenenfonds Sport en Cultuur	18%	Volwassenenfonds Sport en Cultuur
Kindpakket	95%	Stichting Leergeld
Collectieve ziektekostenverzekering	48%	WPDA
Individuele inkomenstoeslag	60%	WPDA
Bijzondere bijstand	23%	WPDA
Kwijtschelding gemeentelijke belastingen	66%	Noordelijk Belastingkantoor
Maatwerkregeling gebruiksgoederen	6%	Vaart Welzijn

** bron: onderzoek Trendbureau naar de effectiviteit van minimaregelingen (2024)*

Subsidie aan maatschappelijke organisaties

Wij geven jaarlijks vanuit onze aanpak armoede en schulden een subsidie aan de volgende maatschappelijke organisaties: Voedselbank, Stichting Leergeld, Schuldhulpmaatje, Humanitas Jeugdfonds Sport en Cultuur en het Jeugdeducatiefonds. We geven ook eenmalige subsidies aan goede acties voor inwoners met een laag inkomen.

Aanpak energiearmoede

Veel inwoners met een laag inkomen hebben moeite de kosten voor gas en licht op te brengen. Ze wonen bovendien vaak in slecht geïsoleerde huizen met daardoor hoge energielasten. Daarom besteden we aandacht aan het voorkomen en bestrijden van energiearmoede. Dit sluit aan bij de opdracht van de gemeenteraad om met een aanpak te komen die eenvoudig en laagdrempelig is. In samenwerking met het Energieloket en Vaart Welzijn willen we zo veel mogelijk inwoners bereiken en ondersteunen bij het nemen van maatregelen die het energieverbruik verminderen.
De gemeenteraad neemt een apart besluit over de aanpak energiearmoede.

Nieuwe maatregelen

Hieronder staan een aantal nieuwe maatregelen die bij kunnen dragen aan de te bereiken doelen. De maatregelen met drie sterren sluiten aan bij de wens van gemeenteraad en maatschappelijke organisaties voor meer maatwerk en meer keuzevrijheid. Hoe meer sterren de maatregel heeft, hoe beter de maatregel bijdraagt aan het voorkomen en tegengaan van armoede en schulden.

Maatwerkbudget ★★★

Het maatwerkbudget is bedoeld om inwoners met weinig geld te helpen met noodzakelijke uitgaven. Het gaat om uitgaven om grotere problemen te voorkomen zoals dakloosheid, schooluitval of inzet van jeugdhulp. Dit beoordelen we per situatie. Het maatwerkbudget biedt uitkomst als bestaande voorzieningen of fondsen niet mogelijk zijn. Het is een aanvulling op de maatwerkregeling gebruiksgoederen.
Naast de inzet van dit maatwerkbudget kijken we altijd wat we kunnen doen om de financiële situatie van het huishouden te verbeteren. We houden jaarlijks bij hoeveel inwoners gebruik hebben gemaakt van het maawerkbudget en waarvoor.

> *'Neem burgers serieus. Ga uit van vertrouwen en niet van wantrouwen. Het voelt alsof er constant macht over je is. Uitkering wordt soms gewoon stopgezet, terwijl er nog geen specificaties van het UWV zijn. Als je dit zomaar stopzet, maak je de problemen alleen maar groter.'*

Meedoenbudget ★★★

Bij deze regeling kijken we naar inkomsten én uitgaven van een huishouden. Een huishouden dat na aftrek van de noodzakelijke uitgaven onder een bepaalde grens komt, kan het 'Maatschappelijk Meedoenbudget' krijgen. Inwoners kunnen zelf bepalen hoe ze dit budget inzetten.

We gebruiken voor die berekening vaste normen (bijvoorbeeld de normen die het CBS, SCP en Nibud nu ook gebruikt om de armoedegrens te bepalen). Voor woonlasten gaan we uit

van de werkelijke uitgaven omdat een huishouden hier op de korte termijn weinig invloed op heeft.

Dit wordt ook wel de Wageningse methode genoemd. Door deze berekening kan de hoogte van het Meedoenbudget per huishouden verschillen. Voordeel van de regeling is dat het budget terecht komt bij de mensen die het echt nodig hebben. Ook voldoet de regeling aan de wens om inwoners meer bestedingsruimte en keuzevrijheid te geven. Het Maatschappelijk Meedoenbudget vervangt het Volwassenenfonds Sport en Cultuur. Volwassenen krijgen dan dus niet meer een aparte bijdrage voor sociale activiteiten. Het Kindpakket blijft wel bestaan. We volgen hoeveel inwoners jaarlijks gebruik maken van he Meedoenbudget en wat de hoogte is van de vergoedingen die we geven.

Individuele inkomenstoeslag naar € 500 ★☆☆

De jaarlijkse individuele inkomenstoeslag voor alleenstaanden is nu € 349. Alleenstaande ouders en stellen hebben recht op € 498. De toeslag is bedoeld voor inwoners tot aan de pensioenleeftijd die geen zicht hebben op betaald werk, weinig spaargeld hebben en een laag inkomen hebben, willen we de individuele inkomenstoeslag voor iedereen naar € 500 per jaar brengen. Alleenstaanden krijgen hiermee € 12,50 meer te besteden per maand. Een nadeel van deze regeling is dat de bestedingsruimte per maand niet veel hoger wordt voor de alleenstaande.

Alle minimaregelingen naar 130% ★☆☆

Met een inkomensgrenzen van 130% van het sociaal minimum voor alle minimaregelingen ondersteunen we de koopkracht van huishoudens met een laag inkomen. Hun koopkracht staat onder druk door aanhoudende prijsstijgingen. Daarbij is er een groep werkende armen met een inkomen net boven de 120% van het sociaal minimum. Ook voor deze groep inwoners zijn deze regelingen van belang. Met voor elke regeling hetzelfde percentage van het sociaal minimum zorgen we voor duidelijkheid voor onze inwoners. In de omliggende gemeenten is 130% inmiddels de norm. Hier de volgende zin toevoegen: De doelgroep voor minimaregelingen wordt hiermee vergroot met ongeveer 600 huishoudens. Keerzijde van deze maatregel zijn de kosten voor de gemeente. Ook kunnen huishoudens die de regeling minder nodig hebben, er toch gebruik van maken. De groep die gebruik kan maken van de maatwerkregeling gebruiksgoederen wordt juist kleiner. Want de grens gaat van 140% naar 130% van het sociaal minimum. We meten het effect van deze maatregel door te meten of het gebruik van de minimaregelingen toeneemt.

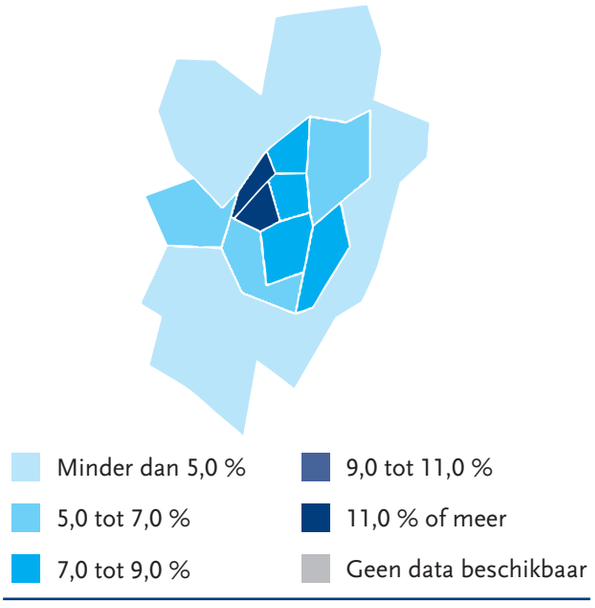
Thema 2
Grip op geld

Met dit thema richten we ons met name op het terugdringen en voorkomen van schulden. Hiermee willen we bereiken dat schulden minder nadelige gevolgen hebben voor het besteedbaar inkomen. Ook willen we stress en andere gezondheidsklachten verminderen die vaak het gevolg zijn van schulden.

Doel

Het aantal huishoudens in Assen met problematische schulden is in 2030 gedaald van 8% naar 4%.

Huishoudens met geregistreerde problematische schulden in Assen (%), 2024-01

Assen 8%; Buitengebied 4%; Marsdijk 5,6%; Assen Oost 8,2 %; Assen West 6,4%; Noorderpark 7,6%; Lariks 13,4%; Pittelo 11,1%; Kloosterveen 6,5%; Peelo 8,3%; Centrum 8,9%. (Bron: CBS)

Bestaande maatregelen waar we mee door willen gaan

Vroegsignalering

In het geval van schulden is het belangrijk om zo snel mogelijk na de eerste tekenen van schulden ondersteuning te bieden. Inwoners die hun huur, zorgverzekering of energielasten niet betalen, krijgen een brief met een hulpaanbod. Bij zorgelijke situaties bijvoorbeeld als de schuld hoog is of er zijn kinderen betrokken, bezoeken we inwoners thuis. Wij gaan de vroegsignalering versterken door inwoners met betalingsachterstanden actiever op te zoeken door te bellen en sneller een afspraak te maken. Onze inzet moet ertoe leiden dat meer inwoners met betalingsachterstanden hulp accepteren.

We zien ook dat te weinig inwoners die we benaderen daadwerkelijk gebruikmaken van hulp. 19% van de door ons bereikte inwoners accepteert hulp. Soms hebben ze zelf een oplossing gevonden. In andere gevallen nemen de schulden alleen maar toe. Met de inzet van ervaringsdeskundigen en rolmodellen willen we inwoners helpen om wél de stap naar hulp te zetten. Via de buurtteams kunnen we extra aandacht geven aan de wijken met de meeste huishoudens met schulden. Jongeren benaderen we op een manier die bij hen past. Bijvoorbeeld via social media.

Onze inzet moet ertoe leiden dat 60% van de inwoners hulp accepteert.

'Dankzij vroegsignalering kwam Vaart Welzijn op het juiste moment bij mij aan de deur. Met hun hulp kreeg ik mijn financiën op orde en kon ik mijn betalingsachterstanden allemaal inlopen. Persoonlijk aan de deur komen is een betere benadering dan een brief sturen. Die wordt makkelijk aan de kant gelegd of niet geopend.'

Verbeteren financiële vaardigheden

Het is belangrijk dat we onze inwoners in staat stellen om te leren hoe je beter met geld kunt omgaan. Ook dit voorkomt dat zij geldproblemen krijgen. Het versterken van financiële vaardigheden organiseren we vooral via Vaart Welzijn, bijvoorbeeld via gratis budgetcursussen. We brengen jaarlijks in beeld hoeveel inwoners een budgetcursus hebben gevolgd.

Hulp bij het oplossen van schulden

Inwoners met schulden kunnen bij de Gemeentelijke Kredietbank (GKB) terecht. De GKB biedt budgetbeheer, crisisbeheersing bijvoorbeeld als iemand zijn huis dreigt kwijt te raken en beschermingsbewind. Bij beschermingsbewind neemt de GKB iemands geldzaken over. Dit gebeurt als een inwoner dat door een beperking zelf niet kan. Bij een problematische schuld verwijzen we bijna altijd naar de GKB. Van problematische schulden is sprake als iemand zijn schulden niet zal kunnen blijven afbetalen of is gestopt met afbetalen. Daarbij is het niet te verwachten dat hij in drie jaar zijn problemen kan oplossen. Inwoners kunnen via de GKB in ongeveer 18 maanden hun schulden oplossen. Daarna zijn ze schuldenvrij. Dat gebeurt bij voorkeur met een saneringskrediet. De GKB betaalt dan eerst een afgesproken bedrag aan de schuldeisers. De inwoner heeft alleen een lening bij de GKB wat rust en ruimte geeft. Samen met de GKB wordt bepaald wat de inwoner kan aflossen. De GKB blijft onze belangrijkste dienstverlener op het gebied van schulden. Met de GKB maken we afspraken over de dienstverlening. Van plan van aanpak tot en met nazorg. In het jaar 2024 zijn 77 schuldhulptrajecten bij de GKB succesvol afgerond. We streven ernaar om dit aantal te verhogen naar 100 schuldhulptrajecten per jaar.

'Laat mensen zo veel mogelijk regie houden op hun leven. Zorg voor gelijkwaardigheid en doe als hulpverlener niet zo geheimzinnig.'

Schuldhulp aan ondernemers

Schuldhulp aan ondernemers vraagt om specialistische kennis. Bijvoorbeeld van financiële administratie, belastingen en om te adviseren of een bedrijf kans heeft om te blijven bestaan. Ondernemers die te maken hebben met schulden kunnen hiervoor bij meerdere organisaties terecht.
We brengen jaarlijks in beeld hoeveel ondernemers we succesvol hebben geholpen.

Nieuwe maatregelen

Hieronder staan een aantal nieuwe maatregelen die bij kunnen dragen aan de te bereiken doelen. In de nieuwe maatregelen geven we meer aandacht aan preventie en jongeren omdat we bij hen de problemen zien toenemen. Maar we willen ook onze jongeren toerusten om beter om te gaan met geld en zo problemen met schulden voorkomen. Ook het voorkomen van een terugval bij mensen de net uit de schulden zijn, zien wij als een waardevolle versterking van preventie.

Financiële educatie jongeren ★★☆

We zetten meer in op de financiële educatie van jongeren. Daarin werken we samen met het onderwijs, jongerenwerk en andere organisatie die met jongeren werken. Hiermee zorgen we ervoor dat jongeren beter met geld leren omgaan.
We voorkomen zo problemen. En als het toch misgaat, weten jongeren waar ze terecht kunnen voor hulp. We houden bij hoeveel educatietrajecten we hebben doorlopen en wat jongeren van deze educatie vonden.

Schuldenaanpak jongeren ★★★

Bij jongeren zien we toenemende problemen met schulden. De mogelijkheid om nu te kopen en achteraf te betalen en online gokken draagt hieraan bij. Tegelijkertijd zien we ook dat we jongeren niet goed weten te bereiken. Daar waar mogelijk zullen we daarom in de verschillende instrumenten die we inzetten goed kijken hoe we deze ook passend kunnen maken voor jongeren. Voor jongeren is het belangrijk dat ondersteuning snel resultaat heeft. We koppelen ondersteuning bij het oplossen van schulden aan educatie en het werken aan een betere toekomst. We kijken hierbij naar goede voorbeelden in Nederland. We gaan het resultaat meten door na te gaan hoeveel jongeren met schulden (van 18 tot 27 jaar) we bereiken met onze hulp en hoeveel jongeren we jaarlijks succesvol helpen.

Blijvend uit de schulden ★★★

Nog te vaak zien we dat iemand die zijn problemen met geld heeft opgelost na enige tijd toch weer geldzorgen heeft. Het is belangrijk om zo'n terugval te voorkomen.
We doen dat door nazorg te bieden als de schulden zijn afgelost en het schuldentraject is afgerond. Uit een proef met nazorg komen meerdere ideeën naar voren om inwoners blijvend uit de schulden te houden. We willen inzetten op het versterken van financiële kennis, vaardigheden, gedrag, motivatie en het zelfvertrouwen van de inwoner. We hebben goede ervaringen opgedaan met Plinkr. Dit is een aanpak voor digitale ondersteuning en coaching. We willen deze werkwijze uitbreiden. We verwachten dat hierdoor inwoners beschermingsbewind of budgetbeheer kunnen beëindigen. Het resultaat van deze inzet meten we met het aantal inwoners dat geen gebruik meer hoeven te maken van beschermingsbewind of budgetbeheer. Belangrijker is dat inwoners uit de schulden blijven. We meten daarom ook hoeveel inwoners binnen 2 jaar niet opnieuw terugvallen in schulden en/ of weer gebruikmaken van beschermingsbewind of budgetbeheer.

Thema 3
Betere toekomst

Inwoners kunnen armoede en schulden pas echt achter zich laten als ze zicht hebben op een betere toekomst met meer bestaanszekerheid. Een toekomst waarin ze volwaardig mee kunnen doen aan de samenleving en duurzaam een hoger besteedbaar inkomen hebben. Zeker bij gezinnen waarbij al meerdere generaties lang sprake is van armoede vraagt dit om een extra inspanning. In de meeste gevallen ontstaat hiervoor pas ruimte als schulden zijn opgelost en de bestedingsruimte vergroot.

Doel

Gezinnen die langdurig rondkomen van een laag inkomen hebben perspectief op een betere toekomst. Dat maakt dat de kans dat de kinderen in het gezin later ook te maken krijgen met een armoedesituatie afneemt.

'Als kind merk je het wanneer mensen anders naar je kijken.'

Nieuwe maatregel

Raadsleden en maatschappelijke organisaties vroegen beide om meer aandacht voor kinderen in armoede. Deze maatregel komt daaraan tegemoet. Ook draagt deze maatregel bij aan preventie en bestaanszekerheid. Als het lukt de cirkel van armoede te doorbreken, voorkomen we dat kinderen armoede weer doorgeven aan hun kinderen. Met alle maatschappelijke gevolgen van dien.

'Het gebrek aan financiële middelen zorgt vaak voor stress. Naarmate mijn kinderen ouder worden, neemt deze stress alleen maar toe. Want ik maak me zorgen over hoe ik hen kan onderhouden. Het zou helpen om af en toe leuke uitjes met de kinderen te kunnen doen. Dit zorgt voor ontspanning en ze kunnen dan ook leuke verhalen vertellen op school.'

Kansen voor Kinderen ★★★

Om de cirkel van armoede te doorbreken kunnen we meedoen aan het programma Kansen voor Kinderen.
Dit programma kent twee onderdelen: de Doorbraakmethode en de inzet van ervaringsdeskundigen als buddy.
Veel gezinnen in armoede krijgen vroeg of laat te maken met regels en maatregelen die oplossingen in de weg staan in plaats van dat ze het gezin helpen. Door de inzet van een Doorbraakteam gaan we kijken in hoeverre we regels beter kunnen gebruiken in het belang van het gezin. Het gebruik van de Doorbraakmethode moet ertoe leiden dat organisaties die werken met gezinnen en armoede zich meer instellen op de behoeften en plannen van het gezin. Daar waar regels belemmerend werken, worden deze aangepast.
Met een ervaringsdeskundigen als buddy kunnen gezinnen in gesprek met iemand die hetzelfde heeft doorgemaakt en daaruit is gekomen. De buddy's staan naast het gezin en helpen om een plan te maken voor de toekomst. Samen met de buddy werkt het gezin vervolgens aan de uitvoering van het plan. Als ervaringsdeskundige weten de buddy's welke problemen het gezin hierbij kan tegenkomen. Ze kunnen vervolgens helpen die te overwinnen. Voordat de buddy's in de gezinnen gaan werken, leren ze tijdens een opleiding hoe ze hun ervaring goed kunnen inzetten om het verschil te kunnen maken.
We meten het effect door in beeld te brengen welke positieve stappen zijn gelukt op één of meerdere gebieden: financiën, gezondheid, wonen, sociale relaties, thuissituatie en meedoen.

5 De nieuwe aanpak

In onze aanpak kiezen we voor maatregelen op alle drie de thema's. Dat doen we omdat de thema's met elkaar samenhangen. Daardoor versterken de maatregelen elkaar.
Het gaat om bestaande en nieuwe maatregelen. We stellen nieuwe maatregelen voor die een aanvulling zijn op onze huidige aanpak.

Thema	Doel	Maatregelen
Genoeg geld om van te leven en mee te doen	We bereiken meer inwoners in een kwetsbare financiële positie met onze financiële regelingen. We streven per financiële regeling naar een verhoging van het bereik met 25% in 2030	Maatwerkbudget Vrijstelling gemeentelijke belastingen Bijzondere bijstand Individuele inkomenstoeslag Collectieve ziektekostenverzekering Volwassenenfonds Sport en Cultuur Kindpakket Subsidie maatschappelijke organisaties

Een nieuwe maatregel is de inzet van het maatwerkbudget. Hiermee kunnen we inwoners, die door bijzondere situaties in de problemen dreigen te raken, ondersteunen. Dit is in het belang van deze inwoners, maar kan ook hoge maatschappelijke kosten voorkomen.

Thema	Doel	Maatregelen
Grip op geld	Het aantal huishoudens in Assen met problematische schulden is in 2030 gedaald van 8% naar 4%	Vroegsignalering Schuldenaanpak jongeren Verbeteren financiele vaardigheden Hulp bij het oplossen van schulden (GKB) Schuldhulp voor ondernemers Blijvend uit de schulden

We gaan hier extra inzetten op de ondersteuning van jongeren met schulden. Het is een snelgroeiend probleem dat meer aandacht nodig heeft. Verder gaan we onze inzet op vroegsignalering versterken om het aantal inwoners dat de stap naar hulp maakt te vergroten. En we we gaan meer doen aan nazorg voor inwoners die niet langer gebruik hoeven te maken van budgetbheer of bewindvoering.

Thema	Doel	Maatregelen
Zicht op een betere toekomst	Gezinnen die langdurig rondkomen van een laag inkomen hebben perspectief op een betere toekomst	Kansen voor Kinderen

Kansen voor Kinderen is een nieuwe maatregel dat gezinnen in armoede weer perspectief kan geven om uit de armoedesituatie te komen. We maken een start met de ondersteuning van 10 gezinnen per jaar.

6 Financiën

Kosten aanpak

Kosten bestaande maatregelen	
Maatregel	**Kosten**
Schuldhulp GKB	€ 1.310.000
Schuldhulp ondernemers	€ 70.000
Blijvend uit de schulden	€ 30.000
Incidentele kosten	€ 10.000
Kwijtschelding gemeentelijke belastingen	€ 810.000
Collectieve ziektekostenverzekering	€ 900.000
Individuele inkomenstoeslag	€ 512.000
Bijzondere bijstand	€ 1.900.000
Kindpakket	€ 810.000
Vroegsignalering	€ 150.000
Subsidie/ inkoop maatschappelijke partners	€ 161.000
Eenmalige subsidies	€ 4.000
Maatwerkregeling gebruiksgoederen	€ 250.000
Totaal	**€ 6.917.000**

Kosten nieuwe maatregelen in aanpak € 530.000	
Maatregel	**Kosten**
Volwassenenfonds Sport en Cultuur	€ 250.000
Maatwerkbudget	€ 50.000
Ondersteuning jongeren met schulden	€ 100.000
Extra inzet om inwoners blijvend uit de schulden te houden	€ 30.000
Kansen voor Kinderen light (10 gezinnen per jaar)	€ 100.000
Totaal	**€ 530.000**

Dekkingswijze nieuwe maatregelen

Dekkingswijze nieuwe maatregelen € 530.000	
Dekkingsbron	**Bedrag**
Ruimte binnen de bestaande begroting	€ 280.000
Bijdrage provincie Kansen voor Kinderen	p.m.
Algemene middelen	€ 250.000
Totaal	**€ 530.000**

7 De lat nog hoger

Wat kunnen we nog meer doen?

De huidige collegeperiode loopt ten einde. Dat maakt dat we geen grote aanpassingen zullen voorstellen. Tegelijkertijd laten we wel zien met welke maatregelen we de lat hoger kunnen leggen als we kiezen voor een hoger ambitieniveau.

Hieronder een overzicht van deze maatregelen met de kosten:

Maatregelen voor extra inzet	
Maatregel	**Kosten**
Inkomensgrens minimaregelingen 130%	€ 550.000
Individuele inkomenstoeslag naar € 500	€ 190.000
Meedoenbudget	€ 800.000
Financiële educatie jongeren	€ 35.000
Verhogen budget blijvend uit de schulden (nazorg)	€ 50.000
Ondersteuning jongeren met schulden	€ 100.000
Kansen voor Kinderen 20 gezinnen per jaar	€ 100.000

Bijlage 1
Voorbeeldberekening Maatschappelijk Meedoenbudget

Hiernaast staan drie voorbeelden van berekeningen voor het Meedoenbudget. Een huishouden kan dit budget krijgen als de uitgaven om rond te kunnen komen en mee te kunnen doen hoger zijn dan de inkomsten. De gemeente bepaalt zelf wat zij redelijke uitgaven vindt om rond te komen en mee te doen. Wij sluiten voor deze voorbeelden aan bij het huishoudboek dat het Trendbureau Drenthe in 2024 gebruikt bij hun onderzoek naar de werking van de regelingen voor minima in Assen. We rekenen wel met lagere vervoerskosten. In een stad ben je hier minder aan kwijt dan in landelijk gebied. Daarom gaan wij uit van € 250 per maand. Bij de uitgaven gaan we meestal uit van normbedragen. Alleen niet voor de woonlasten. Deze uitgaven zijn (in elk geval op de korte termijn) vaak lastig te beïnvloeden.

Alleenstaande met een inkomen op het sociaal minimum

Inkomsten	Bedrag
Loon	€ 1308
Zorgtoeslag	€ 123,00
Huurtoeslag	€ 345,00
Individuele inkomenstoeslag	€ 29
Totaal	**€ 1.805**

Uitgaven	Bedrag
Huur	€ 578
Gas	€ 151,00
Elektriciteit	€ 35,00
Water	€ 15
Gemeentelijke heffingen	€ 0
Waterschapsheffingen	€ 0
Telefoon, televisie, internet	€ 66
Zorgverzekering	€ 190
Overige verzekeringen	€ 27
Vervoer	€ 250
Kleding en schoenen	€ 60
Inboedel	€ 72
Onderhoud huis en tuin	€ 28
Zelfzorgmiddelen	€ 9
Eigen risico zorgverzekering	€ 32,00
Voeding	€ 270
Was en schoonmaakmiddelen	€ 6
Persoonlijke verzorging	€ 23
Diversen	€ 5,00
Op bezoek gaan/ ontvangen	€ 33
Vrijetijdsuitgaven	€ 45
Contributies en abonnementen	€ 22
Totaal noodzakelijke uitgaven	**€ 1.917,00**

Deze alleenstaande krijgt maandelijks een meedoenbudget van € 112,00. Dit is het verschil tussen de inkomsten en noodzakelijke uitgaven.

Alleenstaande ouder met 2 kinderen onder de 12 jaar met een inkomen op het sociaal minimum

Inkomsten	Bedrag
Loon	€ 1308,00
Zorgtoeslag	€ 123,00
Huurtoeslag	€ 345,00
Kinderbijslag	€ 206,00
Kindgebonden budget	€ 696,00
Kindpakket School	€ 10,00
Kindpakket Sport	€ 25,00
Individuele inkomenstoeslag	€ 37,00
Totaal	**€ 2.750,00**

Uitgaven	Bedrag
Huur	€ 578,00
Gas	€ 151,00
Elektriciteit	€ 82,00
Water	€ 23,00
Gemeentelijke heffingen	€ 0
Waterschapsheffingen	€ 0
Telefoon, televisie, internet	€ 70
Zorgverzekering	€ 190,00
Overige verzekeringen	€ 26,00
Onderwijs	€ 10,00
Vervoer	€ 250,00
Kleding en schoenen	€ 134,00
Inboedel	€ 88
Onderhoud huis en tuin	€ 28
Zelfzorgmiddelen	€ 9,00
Eigen risico zorgverzekering	€ 32,00
Voeding	€ 315
Was en schoonmaakmiddelen	€ 7,00
Persoonlijke verzorging	€ 37
Diversen	€ 5,00
Op bezoek gaan/ ontvangen	€ 67,00
Vrijetijdsuitgaven	€ 64,00
Contributies en abonnementen	€ 35,00
Totaal noodzakelijke uitgaven	**€ 2.201**

Deze alleenstaande ouder krijgt geen meedoenbudget. Haar inkomsten zijn hoger dan haar noodzakelijke uitgaven.

Echtpaar met 2 kinderen jonger dan 12 jaar met een inkomen op het sociaal minimum

Inkomsten	Bedrag
Loon	€ 1.870
Zorgtoeslag	€ 236,00
Huurtoeslag	€ 345,00
Kinderbijslag	€ 206
Kindgebonden budget	€ 406,00
Kindpakket School	€ 10,00
Kindpakket Sport	€ 25,00
Individuele inkomenstoeslag	€ 42,00
Totaal	**€ 3.140**

Uitgaven	Bedrag
Huur	€ 773
Gas	€ 300
Elektriciteit	€ 99
Water	€ 29
Gemeentelijke heffingen	€ 0
Waterschapsheffingen	€ 0
Telefoon, televisie, internet	€ 72
Zorgverzekering	€ 380
Overige verzekeringen	€ 48
Onderwijs	€ 11
Vervoer	€ 250,00
Kleding en schoenen	€ 194
Inboedel	€ 101
Onderhoud huis en tuin	€ 28
Zelfzorgmiddelen	€ 15
Eigen risico zorgverzekering	€ 64,00
Voeding	€ 512
Was en schoonmaakmiddelen	€ 8
Persoonlijke verzorging	€ 83
Diversen	€ 15,00
Op bezoek gaan/ ontvangen	€ 68
Vrijetijdsuitgaven	€ 84
Contributies en abonnementen	€ 56
Totaal noodzakelijke uitgaven	**€ 3.190**

Dit echtpaar krijgt een maandelijks meedoenbudget ter hoogte van € 50,00. De noodzakelijke uitgaven zijn hoger dan de inkomsten door hoge woonlasten.

Alleenstaande met een AOW- uitkering

Inkomsten	Bedrag (2024)
Loon	€ 1.549
Zorgtoeslag	€ 123,00
Huurtoeslag	€ 345,00
Ouderenkorting	€ 169
Alleenstaande ouderenkorting	€ 44
Totaal	**€ 2.230**

Uitgaven	Bedrag
Huur	€ 578
Gas	€ 151,00
Elektriciteit	€ 36
Water	€ 16
Gemeentelijke heffingen	€ 0
Waterschapsheffingen	€ 0
Telefoon, televisie, internet	€ 66
Zorgverzekering	€ 190
Overige verzekeringen	€ 26
Vervoer	€ 250
Kleding en schoenen	€ 60
Inboedel	€ 72
Onderhoud huis en tuin	€ 28
Zelfzorgmiddelen	€ 9
Eigen risico zorgverzekering	€ 32,00
Voeding	€ 271
Was en schoonmaakmiddelen	€ 6
Persoonlijke verzorging	€ 23
Diversen	€ 5,00
Op bezoek gaan/ ontvangen	€ 33
Vrijetijdsuitgaven	€ 45
Contributies en abonnementen	€ 22
Totaal noodzakelijke uitgaven	**€ 1.919**

Deze alleenstaande ouder dan 67 jaar krijgt geen meedoenbudget. De inkomsten zijn hoger dan zijn of haar noodzakelijke uitgaven.

Echtpaar met een AOW- uitkering

Inkomsten	Bedrag 2024
Loon	€ 2.112
Zorgtoeslag	€ 236,00
Huurtoeslag	€ 345,00
Ouderenkorting	€ 338
Totaal	**€ 3.031**

Uitgaven	Bedrag
Huur	€ 800
Gas	€ 257
Elektriciteit	€ 99
Water	€ 29
Gemeentelijke heffingen	€ 0
Waterschapsheffingen	€ 0
Telefoon, televisie, internet	€ 72
Zorgverzekering	€ 380
Overige verzekeringen	€ 48
Vervoer	€ 250,00
Kleding en schoenen	€ 121
Inboedel	€ 101
Onderhoud huis en tuin	€ 28
Zelfzorgmiddelen	€ 15
Eigen risico zorgverzekering	€ 64,00
Voeding	€ 512
Was en schoonmaakmiddelen	€ 8
Persoonlijke verzorging	€ 45
Diversen	€ 15,00
Op bezoek gaan/ ontvangen	€ 68
Vrijetijdsuitgaven	€ 84
Contributies en abonnementen	€ 55
Totaal noodzakelijke uitgaven	**€ 3.051**

Dit echtpaar ontvangt maandelijks een meedoenbudget ter hoogte van € 20,00. De noodzakelijke uitgaven zijn hoger dan de inkomsten.

Gemeente Assen

Dit document is opgesteld door gemeente Assen

info@assen.nl
Telefoon: 140592

Gemeente Assen
Noordersingel 33
9401 JW Assen

Juni 2025, Gemeente Assen

www.assen.nl